
Interview with Holubeva Hanna, Solotvin (IF_Sol_09_015)

Name: Hanna Vasylivna Holubeva

Maiden name: Kuzishchin

Code: IF_Sol_09_015

Born: 1942

Gender: Female

Nationality: Ukrainian

Length: 14:20

Date: Вівторок, Серпень 11, 2009

Transcription:

Місце: Солотвин

Дата: 11 серпня 2009 р.

Інтерв'юєри: Величко Тетяна (ВТ), Косьяненко Євгенія (КЄ)

АВ - Голубева (Кузишин) Анна Василіївна, 1942 р.н., Солотвин.

00:01 Знайомство з АВ.

ВТ: Нас цікавить щоб ви нам розповіли про єврейський Солотвин. Хто тут жив, может пам`ятаєте якісь людей?

АВ: [Кукер](#). Він помер років 5 тому, похований на цьому єврейському кладбищі. Не знаю як його звати, Кукер. Тепер, [Тайк](#) з дружиною. Вона [Лотта](#) була, він - Марон, чекайте, як він, Аарон, я тоже не знаю. [Син](#) його на великій дуже посаді у Москві. Десь він у (нрзбр) працює, но мені сказав, що він 22 серпня буде тут. Він дуже багато допомагає і тут він це кладбище обгородив, в церкву він вложив сюди, і навіть,

00:02 там де мама його лежить на нашому кладбищі, тоже полностью видилив гроші на паркан, на то кладбище.

ВТ: На єврейське?

АВ: Не, не єврейське, наше кладбище, але його батьки поховані, бо колись не можна було ховати на цьому кладбищі, єврейському. А потім уже той час батьки поховані там, а він не переховував батьків, так як вони поховані, так там і лежать. Тут де я, там де стара хата, там колись жив жид, єврей.

ВТ: В вашій хаті?

AB: Так, то ми купили потім, погоріли. Шмирку. І ми десь у 50 роках купили це місце, цю хату.

00:03 BT: У нього купили?

AB: Ні, у держави. Я не знаю де вони подівались, то що їх тоді вивозили, знаєте які то часи були. Хто у нас ще з євреїв є.

BT: Так ваша хата єврейська в основі?

AB: Ні, в нас перебудована. Перебудували хату.

BT: А чому?

AB: Стара була, розвалюха. Війна прийшла, фронт прийшов. Я вже не пам`ятаю чого, то ще мої батьки, розумієте.

BT: Цього Шмирко пам`ятали?

AB: Ні, я не пам`ятала, але я знаю, що казали, що колись тут жив Шмирко. Про кого ще вам розказати. Тут жив Кукер, [Кукера син](#) у Ізраїлі живе. Більше не знаю

00:04 у нас євреїв тут. Були колись, жили вони тут в Солотвині, але вони виїхали у Івано-Франківськ і, як вона писалась я забула, видно такі явні євреї Були, але вони приїхали вже за радянські часи сюди, вони не коренні жителі були.

BT: А, ці євреї?

AB: Так, вже приїжі якісь були євреї.

BT: А ваші батьки згадували, розповідали вам про євреїв? Де вони тут жили? Що залишилось?

AB: Тут багато вони жили, тут Шварциєво, якийсь жид Шварц жив, там на городах. Шварциєво.

BT: Це що таке - Шварциєво?

AB: Ну, видно, що жид такий.

00:05 Розмовляє по телефону.

BT: Шварциєво - це як місцевість якась?

AB: Так, така місцевість і там колись євреї жили, в етїм Шварциєві. Там нема ні хат вже, нічого, там поле.

BT: Ви їх пам`ятаєте?

AB: Ні, ні.

BT: Чи то по розповідям батьків?

AB: То було в війну, їх побили всіх тих, повиїжджало, по позповіду. По городах, по назвах.

BT: А ще які назви з євреями пов`язані? Шварциєво - це з євреями, так?

AB: Да, да. Багато, та я не пам`ятаю. Там центр, євреї жили.

00:06 Ці дома, то єврейські. Поляки і євреї.

BT: А як їх називався

AB: Цвинтар?

BT: Да

AB: Жидівський, окопище.

BT: А чому така назва? Не розповідали люди?

AB: Не знаю.

BT: А там ще щось залишилось, може в центрі чи десь тут щось зв'язане з євреями? Якісь будівлі залишились?

AB: Єврейські? Є в центрі.

BT: Які?

AB: Є в центрі знаєте де, як вам сказати, напротил пожежної був пороховий будинок, то як раз родині Кукеров належав цій будинок. Родині Кукеров.

00:07 BT: Ці Кукери, вони після війни тут жили?

AB: Жили, та дуже давно жили. Старого поховали на тому кладбищі, десь років 5-6.

BT: На єврейському?

AB: На жидівському, на єврейському.

BT: А вони що, повернулись, так? Ці Кукери, вони місцеві були?

AB: Да, вони тут жили. Одна його [сестра в Америці](#) живе, ще жива. Ну, то може до когось в центрі підійдіть, там ще хтось зможе більше пояснити.

BT: А в вашому куті?

AB: Тут у нас більше нема такого. Я більше тут не знаю, ніяких євреїв тут були.

BT: А чим займались євреї, не чули?

AB: Торгували, а чим євреї займались?

BT: Чим?

AB: Шинки мали.

BT: А де були шинки?

AB: У хатах, в домі.

BT: А що про ці шинки розповідають?

AB: Ну, це що, забегаловки

00:08 всякіє, кафе таке.

BT: Ну, може якісь історії є цікаві з цим пов'язані, про якісь шинки?

AB: Нічого не знаю. В 45-46 мені два - три роки були, що я могла помнити.

BT: Це по розповідям?

AB: По розповідям. Так більше нічого.

BT: А чим ще торгували? Шінки мали, ще що?

AB: Не знаю. Вам треба питати старшу жінку.

00:08 - 00:09 Підказує до кого ще можна звернутися.

TB: Ви кажите, що у цих раніше ховали євреїв ні на цьому, а на тому?

AB: На тому, на нашому.

BT: А що у них там окремий на вашому був якийсь ділянка чи вперемішку?

AB: Вперемішку.

BT: А як вони ховали? Обряд який в них був, не бачили?

AB: Не бачила, не знаю. Ну, як вони ховали, без священника ховали, самі собі і ховали. Приїжджали люди, там кричали, плакали і ховали.

BT: Це за вашої пам'яті?

AB: Ні, вже десь, я знаю, 15 років помер [Тайк](#). І так само [Кукера](#), приїжджав раббін сюда. Але Кукера вже на новому кладбищі поховали.

00:10 На єврейському.

BT: А що ці жінки, чому кричали? Щось люди старі казали?

AB: Я не знаю, я не була там.

BT: Ви не бачили єврейськи похорони?

AB: Я не знаю. Кажуть, що єврея кладуть лицем у низ. Більше не знаю я.

BT: А чому кладуть лицем у низ? Не пояснюють старі люди?

AB: Не знаю. То треба питати євреїв. Ви не євреї?

BT: Ні.

KE: Скажіть, які свята були у євреїв?

AB: В суботу євреї ніколи нічого не робили. То був у них судний день. В суботу у них нічого не робили. Мені мама розказивала, що приходила єврейка до неї молоко брати і тільки зі своєю посудом. Вже нашу посуду вона не хотіла.

00:11 То тільки ходила з бедончиком, мама під корову сідала, доїла їй молоко і давала у свою посуду.

BT: А чому не казали?

AB: Вони дуже кошерні тоді, розумієте?

BT: А що таке кошерні?

AB: їм не можна з другої посуду їсти, такі чистоплотні.

BT: А ще що вони не їли? Чи може ще якісь заборони були?

AB: Це не знаю.

BT: А свинину можна їм було чи ні, їсти?

AB: Вони не їли свинину. Кури, в них, їх національне блюдо - це кури. Кури, кури і кури.

BT: А що ще в суботу вони, казали чому судний день?

AB: В них свято було в суботу, нічого не робили.

00:12 BT: А ще може якісь свята чули? Нам тут щось таке казали - кучки, що таке кучки?

AB: А це так, як Святий вечір, вони збиралися всі і святкували. Це певно, як в нас Святий вечір, то в них кучки ці.

BT: А коли ці кучки Були, в яку пору року?

AB: Десь зимою.

BT: Ви не бачили ці кучки?

AB: Ні, ні.

BT: Ви теж тільки чули?

AB: Вже як я виросла євреїв у нас не було.

BT: А ці, про яких ви розповідаєте? Кукер, Тайк?

AB: Тайк торгував в молочном магазині, разом з [жінкою](#) торгували. Мали двоїх дітей: [Піка](#) і [Майя](#).

00:13 Діти дуже розумні в них були, дуже розумні. Майя живе у Ізраїлі, а він живе у Москві. Десь у міністерстві Нафтогазу керує.

BT: А ще що можете, кудись вони ходили молитися, євреї?

AB: Там є в Солотвині зараз база, є таке, як називають, синагог чи що. Було, така церква єврейська.

BT: Вона залишилась?

AB: Так, перебудували (неразбр)

BT: А ще может які будівлі збереглися?

AB: Не знаю. То все поваляли. Ще щось є, а то мені корову доїть.

00:14 КЄ: А скажіть, які страви готували євреї, може ви щось чули?

AB: Не знаю. То вам у тієї жінкі треба попитати, вона може доповнить, вона пам`ятає.

BT: Дякуємо.

Interview with Holubeva Hanna, Solotvin (IF_Sol_09_015)

Published on Єврейська Галичина та Буковина (<http://www.jgaliciabukovina.net>)

AB: Прошу.

Загальний час 14:20

English translation of transription:

Not yet.

Description:

Jewish residents of Solotvin.

"Shvartzievo" as a pre- World War II Jewish neighborhood in Solotvin.

Jewish cemetery, burial traditions.

Jewish Festivals and rituals.

Interviewer: Tatyana Velichko

Interviewer: Evgenia Kosyanenko

Community: [Stanislawow \(Ivano-Frankivsk\)](#)

Джерело: <http://www.jgaliciabukovina.net/uk/node/111711>